

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 65 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Decembra 1924

PATENTNI SPIS BR. 2289

DANILO RAĐENović, TRGOVAC, BEOGRAD.

Jedrenjača bez jedra.

Prijava od 20 decembra 1922

Važi od 1 novembra 1923.

Ovaj se pronalazak odnosi na „Jedrenjaču bez jedra“, koja je u stanju, da jedri bez jedra, pomoću vjetrilnice; u isto doba, da stvara električnu; i da navije elastično pero, pomoću kojih (električne i elastičnog pera), ona bi i nadalje jedrila, i kad bi nestalo vjetra.

Izrada „Jedrenjače“, i dotični odnoseći se djelovi pronalaska, pokazani su u popraćenom nacrtu, u kome su isti djelovi u više slika zabilježeni istim brojem ili slovom. Slika 1. Prestavlja vjetrilnicu i rep, jarbuo, kroz kojega prolazi osovina, pa drugu glavnu osovinu, na kojoj je propeler. Ispod glavne osovine nalazi se osovina, dinamo, automatični prekidač, spajatelj, baterije i motor; i još jedna osovina, koja ide iz motora.

Slika 2. Pokazuje izvadak magazina „C“, kolute br. 38, 39, 40, sa zubcima; zapon; savijeno elastično pero.

Slika 3. Pokazuje dno, između linije 2—2. (Slika 1), t. j. automatični prekidač, spajatelj, baterije i motor.

Slika 4. Prestavlja dno, između linije 3—3 (slika 1). Slika 5, je nastavak slike 1, a pokazuje „C“ magazin, kolute br. 38, 39, 40, 45, dvije ručice, narukvice i neke druge djelove, koje ćemo kasnije napomenuti, i automatični prekidač.

Slika 6. Pokazuje spremu, na kojoj su pričvršćena pera u vjetrilnici (slika 1).

U slici 1 slovo „K“ je obruč, na komu su spremne br. 150, 151, 152 i t. d. pričvršćene sa šarafima.

Br. 153 je manji obruč, podoban obruču „K“, na kome su spremne br. 154, 156 i t. d. pričvršćene sa šarafima. Između obruča „K“ i

153, nalaze se pera „L“ „kl“ „mn“ i t. d. svud u naokolo.

Vjetrilnica se okreće na osovini „B“, na mjestu br. 59, „Ph“ i „mh“, i t. d. jesu šipke.

Kolut sa zubima „H“, pričvršćen je sa „M“ i „P“ za obruč br. 153. Kolut „H“ sa vjetrilnicom, okreće se oko osovine „B“. Slovo „A“ jest osovina, koja se slobodno okreće u sredini jarbula „V“. Za osovinu „A“, pričvršćen je kolut sa zubcima „O“, i čekrč „E“. Na osovinu „B“, pričvršćen je upravljač vjetra „G“. Na jednom kraju osovine „P“, pričvršćen je čekrč „I“, a na drugom kraju propeler „R“. — Između linije 3—3, nalazi se zapon (engleski „Brake“) vidi slika 4. Na dnu zaponu je šaraf br. 112. pri šarafu je mala poluga br. 8, koja je pričvršćena šarafom br. 99 za ladu. Poluga br. 8, pokreće se u šarafu br. 99 i 112. Zapon ima dvije noge br. 80 i „ij“ (slika 4).

Br. 85 i 87 su podeblji djelovi osovine „P“ (slika 1).

Br. 200, 201, 202, 203, 204, su zaponi, koji drže ručice, a, b, v, g, an, u položaju, u kojem ih namjestimo.

Slika 4, je vertikalno prerezani dio između linije 3—3. „b“ je ručica pričvršćena za noge br. 80 i „ij“, sa obručem „vg“. „de“ je obruč, na kome su pričvršćena dva zuba „i“ i „s“. Zubovi „i“ i „s“ prolaze kroz obruč „bg“, i u istom se slobodno kreću. „ab“ je prostor između „vg“ i „de“. „Žz“ je prostor između osovine „P“, i obruča „de“.

Na slici 1, „d“ je spajalica (njemački kupplung).

Br. 800 je čekrč, pričvršćen za osovinu „P“,

„c“ je šaraf. „e, ž, š, t, č“ jesu narukvice, kroz koje se okreće osovina „P“. „74, 78-88, 90, 95“, jesu noge narukvice. „75, 79, 89, 91 i d“, jesu šarafi. „cd“ i „ef“, jesu obruči, pričvršćeni za osovину „P“, a služe, da osovina „P“, ne ide gore-dole. Niže čekrka „I“, nalazi se čekrk „J“, pričvršćen za osovinu br. 9. Ručica „a“ je udešena, kao i ručica „b“ (slika 4). „Lj“ i „Nj“ jesu narukvice, kroz koje se okreće osovina br. 9. „72“ i „84“ jesu noge narukvice. „73“ i „85“ jesu šarafi. „L“ je spajalica. „d“ je dinamo, spojen žicama sa automatičnim prekidačem br. 7, a ovaj spojen sa spajanjem „st“, a ovaj sa baterijama br. 6, a iste su spojene sa motorom br. 5, (slika 3). Od motora br. 5, vodi osovina „op“. Na osovini se nalazi spojnica br. 10, pa ručica „v“. Ručica „v“ je udešena kao i ručica „b“ (slika 4).

Na dnu ručice „v“ je šaraf br. 13, pri šarafu je mala poluga br. 12, koja je pričvršćena šarafom br. 11 za lađu. Poluga br. 12, pokreće se slobodno u šarafu br. 11 i 13. Br. 82 je noga ručice „v“. Br. 14 je zub. Br. 92 i 93, su podeblji djelovi osovine „op“. Zatim narukvica br. 15, br. 94 jest noga narukvice, „h“ je šaraf. Na kraju, a za osovину „op“, pričvršćen je čekrk br. 4.

Slika 5. Poviše čekrka br. 800 (slika 1), nalazi se čekrk br. 1, za kojeg je pričvršćena osovina br. 44.

Na osovini br. 44, počinjući od čekrka br. 1, nalazi se narukvica br. 16, br. 98 je noga narukvice, „U“ je šaraf. Napred na osovini je ručica „g“, ova je udešena, kao i ručica „b“ (slika 4). Na dnu ručice „g“ je šaraf br. 19, pri šarafu je mala poluga br. 18, koja je pričvršćena šarafom br. 17 za lađu.

Poluga br. 18, pokreće se slobodno u šarafu br. 17 i 19. Br. 73 je noga ručice „g“. Br. 20 je zub. Br. 96 i 98 su podeblji djelovi osovine, br. 44 (slika 4). Napred od ručice „g“, nalazi se spojica br. 22, a u istoj savijeno elastično pero br. 21, napred se nalazi obruč br. 23, pričvršćen za osovину br. 44. Napred od obruča br. 23, nalazi se narukvica br. 71, br. 68 su narukvice, br. 70 je šaraf. Na kraju osovine br. 44, nalazi se kolut sa zubcima br. 38, poviše koluta br. 39, nalazi se poširi kolut br. 38, na kome su zubi br. 34, 35, 36, 37, i zapon „eh“, sa ključem „klj“. Slovo „C“ je magacin sa savijenim elastičnim perom. „sl“ i „sk“ jesu držki, čim se magacin pričvrsti za lađu. „an“ i „bn“ su šarafi. „T“ je čekrk, spojen sa osovinom br. 50. „au“ je čekrk, spojen kolutom sa zubima „vu“ osovinom „kt“. „An“ je isto, što i „b“ (slika 4). „bu“ i „mu“, je isto, što i „e, ž, š, č“ (slika 1). „tv“ i „zy“ su koluti sa zubima.

Poviše osovine br. 44, nalazi se automatični prekidač. U automatičnom prekidaču

br. 28 je pokretna ručica, br. 30 je šaraf. „pt“ je elastično perce, br. 32 je kolut sa zubčicama. Br. 33 je uzdignuti komad na kolutu br. 32. Br. 26 je osovina koluta br. 32. Br. 25 je pozadina osovine br. 41, i odatle je od polja br. 27 sa ugnutom uvalom. Na br. 25 nalaze se narukvice br. 24 i 43. Kroz narukvicu br. 43, prolazi osovina br. 41, i svršaje u narukvicu br. 24. Na drugom kraju osovine, nalazi se kolut sa zubcima br. 40. Po sredini osovine, nalazi se kolut br. 45, sa navijenim u naokolo osovine zubom. Zubi koluta br. 32, ugađu se u navijenom unaokolo zubu br. 45. „ps“ je iskrivljeni deo pokretne ručice br. 28, da bolje zahvati obruč br. 23. „sk“ i „sl“ jesu držki.

Slika 2, prestavlja magacin „C“, u kome je savijeno elastično pero „xy“. Kolut br. 38, pričvršćen je sa osovinom br. 50. Elastično pero „xy“, pričvršćeno je sa osovinom br. 50. „Ex“ je zapon, „pr“ je elastično perce, „klj“ je ključ. „sk“ i „sl“ jesu držki, „an“ i „bn“ jesu šarafi, br. 47 je vrsta šarafa, br. 53 je udubina.

Slika 6, je prerezani deo obruča „K“ (slika 1).

Djelovanje;

Vjetrilnica se okreće pomoću vjetra. Kolut „H“, spojen je sa vjetrilnicom sa „M“ i „P“, te se zajedno vrte oko osovine „B“. Vjetrilnica sa upravljačem vjetra „G“, okreće se slobodno oko osovine „A“ u „ž“. Kolut „H“ okreće kolut „O“, kolut „O“ je manjeg objama. Kolut „O“ okreće osovину „A“, istodobno čekrk „E“. Čekrk „E“ okreće čekrk „I“, koji je manjeg objama od „E“. Čekrk „I“ okreće osovину „P“, odnosno propeler „R“. Čekrk „E“ okreće čekrk „I“, čekrk „I“ okreće čekrk „J“, čekrk „J“ okreće osovinu br. 9, i u dinamo „d“ stvara elektriku. Iz dinamo „d“ sprovodi se elektrika u automatični prekidač br. 7, iz ovog kroz spajanje „st“ u baterije br. 6.

Ako želimo, da motor br. 5 radi, onda okrenemo ručicu spajanja „st“ na protivnoj strani, nego je u slici 3. Kad motor br. 5 radi, on okreće osovину „op“, istodobno čekrk br. 4. Čekrk br. 4, okreće čekrk 800. Čekrk br. 800 okreće čekrk br. 1, čekrk br. 1, okreće osovину br. 44, istodobno kolut br. 39. Kolut br. 39, okreće kolut br. 38, a ovaj navija savijeno elastično pero „xy“ u magacinu „C“ (slika 2). Zubi br. 34, 35, 36, 37, na kolutu br. 38, okreću kolut br. 40.

Kolut br. 40, okreće osovину br. 41, a ova kolut br. 45, kolut br. 45 okreće kolut br. 32, te kako se uzdignuti komad br. 33 okreće, on tura ručicu br. 28, a ova obruč br. 23. Br. 31 i 41 jesu šarafi, koji čvrsto drže br. 33, pri kolutu br. 32. Savijeno elastično pero br. 21 u spojici br. 22 popušta

osovini br. 44, da ulazi u spojnicu. Pomična ručica br. 28, sve se više polagano nateže i potiskuje obruč br. 23, dok kolut br. 39 ne izade izvan koluta 38. U tom se slučaju kolut br. 38 više ne okreće; a savijeno elastično pero „xy“ (slika 2) je navijeno.

Ako ne želimo, da se osovina „P“ okreće, potegnemo ručicu „b“ k sebi, u tom se slučaju čekrk „I“ odvoji od čekrka „E“.

Ako želimo, da stvaramo električku, čekrci „E“, „I“, „J“ stoje kao u slici 1. Ako imamo dovoljno elektrike, krenemo ručicom „a“ od sebe. U tom se slučaju čekrk „J“ odvoji od čekrka „I“.

Ako želimo, pa navijemo elastično pero „xy“ u magacinu „C“, onda čekrci br. 800 i br. 1 stoje kao u (slici 5).

Kad je „xy“ navijen, krenemo ručicom „g“ od sebe.

U tom se slučaju čekrk br. 1, odvoji od br. 800.

Na gore navedeni način, dobijemo dovoljno elektrike u baterijama br. 6, a elastično pero „xy“ je navijeno.

Ako nestane vjetra, a želimo upotrebiti sakupljenu električku, potegnemo ručicu „b“ k sebi.

Ručica „v“ ostaje u položaju kao u slici 1, a ručicu spajaju „st“ okrenemo na protivnu stranu od položaja u slici 3.

Kad nestane elektrike, a želimo upotrebiti silu iz elastičnog pera „xy“, krenemo ručicu „v“ od sebe i ručicu „g“ od sebe, također krenemo ručicu „an“, da sastavi čekrk „T“ sa „au“. U tom se slučaju čekrk br. 4, odvoji od čekrka br. 800, a čekrk br. 1 od čekrka br. 800. Zatim okrenemo ključem „klj“ i odvojimo zapon „eh“ iz zubaca koluta br. 38, elastično se pero počne rastazati i okreće čekrk „T“, a ovaj čekrk „au“, „au“ okreće „vu“, „v“ okreće „tu“, „tu“ okreće „zu“, a ručica br. 28 automatičnog prekidača, vraća se u položaju, kao u slici 5.

Ako želimo, da vjetrovica okreće samo propeler „R“, onda krenemo ručicu „b“ i „g“ od sebe.

Jedino, kad se misli upotrebiti sila iz magacina „C“, ručica „an“ stoji u položaju, kao u slici 5, inače se potegne k sebi, da se čekrk „au“ odvoji od čekrka „T“, a kolut „bu“ od „tu“.

Ako je vjetar prejak, onda se mogu dići nekoliko pera iz vjetrovnice.

Patentni zahtevi:

1. Jedrenjača bez jedra naznačena time, što jedri bez jedra.

2. Jedrenjača bez jedra, naznačena time, što je ista sastavljena od vjetrovnice i njenog repa, od osovine koja prelazi kroz jarbuo, i od glavne osovine, na kojoj je pričvršćen propeler.

3. Jedrenjača bez jedra, naznačena time, što je u stanju, da pomoću vjetrovnice i njenog repa, te osovine, koja prolazi kroz jarbuo, i druge osovine, koja je ispod glavne, i dinamo sa istom spojena stvara električku.

4. Jedrenjača bez jedra, naznačena time, što je u stanju, da pomoću vjetrovnice i njenog repa, te osovine, koja prolazi kroz jarbuo, i glavne osovine, na kojoj je propeler: navije savijeno elastično pero.

5. Jedrenjača bez jedra, naznačena time, što je u stanju, da pomoću vjetrovnice i njenog repa, te osovine, koja prolazi kroz jarbuo, i pomoću druge osovine, koja je ispod glavne, pomoću dinamo i stvorene u njemu elektrike, koja ide kroz automatični prekidač u baterije, a iz ovih u motor: okreće glavnu osovinu, i na istoj propeler.

6. Jedrenjača bez jedra, naznačena time, što je u stanju, da pomoću vjetrovnice i njenog repa, te osovine, koja prolazi kroz jarbuo, i glavne osovine, na kojoj je propeler, te pomoću druge osovine, koja je ispod glavne pomoću dinamo i stvorene u njemu elektrike; koja ide kroz automatični prekidač u baterije, i iz ovih u motor, te pomoću navijenog, savijenog elastičnog pera, sve istodobno rađe, i okreću glavnu osovinu, na kojoj je propeler.

7. Jedrenjača bez jedra, naznačena time, što je u stanju, pomoću vjetrovnice i njenog repa, te osovine, koja prolazi kroz jarbuo, pak druge osovine, koja je ispod glavne, pomoću dinamo i stvorene u njemu elektrike, koja ide kroz automatični prekidač u baterije, a iz ovih u motor, da može i nadalje jedriti i bez vjetra, upotrebljavajući sakupljenu električku.

8. Jedrenjača bez jedra, naznačena time, što je u stanju, pomoću vjetrovnice i njenog repa, te osovine, koja prolazi kroz jarbuo, pak glavne osovine, te pomoću sile sakupljene u navijenom elastičnom peru da može i nadalje jedriti i bez vjetra upotrebljujući sakupljenu silu u navijenom elastičnom peru.

